Nota ꝑ ſpecificatiōe obiectoꝝ. ad idē.ꝯ.eo.li. de elec. vt circa. a ¶ Et alioꝝ. Forte obijciebantur aliq̄bus nō crimia ſ₃ alia ꝑ q̄ impediebāt teſtes eē: puta ꝙ erāt vel fuerāt aduocati vel ꝓcuratores ī cauſa.ꝯ.c. ꝓxi. vel ꝙ erāt minores.iiij.q.iij.c.j.vel his ſilīa (de q̄bꝰ plene ī ſpe.de teſte ·§· j.Johan.an.)

b ¶ Conuentuſ. Originales actores. c ¶ Pro/ducēdos. Ad re probationem teſtium ꝓductorū in principali.

d ¶ Proximo. Intelligebat ſi nō fuiſſet appo/ſitū.ff.d ꝟ.obli. cū q̄ kalendis.

e ¶ Examiare. ſm interrogato/ria ꝑoris ⁊ ꝯuē/tus ſpaldig. vt ꝯ.in ꝓxi.caſu di ctum eſt.

f ¶ Sili.De q̄ dictū ē.ꝯ.ꝓxi.ꝟ.

g ¶ Obſuata. Nos aūt teſtes nō licebit vlteriꝰ ꝑori ⁊ ꝯuētui re probare: vt.ꝯ.de teſti.lic₃ dilectꝰ.

h ¶ Iuramēto. S₃ q̄re exigitur iuramētū a ꝓcu/ratore abbatis ī hac reprobatiōe ⁊ non in ꝑma re probationo quā facit ꝑor ꝯ ꝑncipales teſtes abbatis? Sol. potius ꝑſu/mit ꝙ hoc facit abbas ex malicia q̄₃ ꝑor q̄ primo repro bauit teſtes ſup ꝑncipali ꝓductos.q̄ſi ꝓuocatꝰ velit vl ciſci.⁊ iō ꝓpter illā ꝑſumptiōnē hoc exigit iuramētum. ſi.de teſti.ſpoli.Fas ſm Berñ.ſ₃ dic ꝙ hoc eſt in ꝓtāte iudicis (Idē Jo.mo.) ꝑ ꝑdictā decre.⁊ ꝑ.c. de iura.ca/lū.c.ij.in fi.ꝯ.e.li.vñ ⁊ in ꝑma poterit exigere ſi ſibi vi/debitur.⁊ in ſecūda omittere ſi ſibi videbitur. iſte autē neceſſe habet mandatū pape ſeruare. i ¶ Procedāt. Habebant olim quidam hic plus de tex.quidam non: ſc₃ ceterum nobis ſub ſigillo tuo ⁊c̄.

R Omana. ¶ Duo ſūt dicta huiꝰ decre.⁊ breuia: et idcirco eā nō ſūmo Jo.an. k ¶ Appellationis. Fuit cā dubitatiōis: q: alia videbat cā appellatiōis a ꝑnci/pali ꝓpt̄ aliū iudicē ⁊ aliū ꝓcuratorē ⁊ aduocatū: qui frequēter ī ipā interueniūt: q: nō tenet ꝓcurator vel ad/uocatꝰ ꝑncipalis cauſe defendere cauſam appellatiōis: vt no.ꝯ.de ꝓcu.nō iniuſte.⁊.ij.q.vj.§.poſt ſcðam.⁊ fa cit qð dixi.ꝯ.de iura.calū.c.ij.j.rū.ſ₃ nō ē alia. vl̓ licet ſit alia q̄ ad q̄d: tñ ꝓcurator vl̓ aduocatus ꝑncipali in cā appellatiōis nō debēt teſtimoniū ferre ne memores ſui officij forte ꝯtrium aſſererēt veritat̄: ſicut ⁊ aduoca tus neq̄t eſſe iudex: ne affectiōis ſue memor ⁊c̄. C. de aſ/ſeſ.l.nemo in fi. Et iudex in cā qua iudicauit nō debet eſſe teſtis. (ſecꝰ ī alia.ff.e.ob carmē.§.j. Inno.dicit hic Fran. ꝙ notariꝰ q̄ ſcꝑſit acta bñ poterit eē teſt̄. alle. ꝙ nō eſt ꝓhibitū.⁊ decre.cū Johēs.de fi.inſtru. Jo.an.)

a nū: ⁊ alioꝝ obiectorū ſibi in eiſdē articuliſ ꝯtētoꝝ. ¶ Si b vo dicti abbas ⁊ ꝯuētus ali q̄s teſtes cora₃ te ꝓduxerint ꝯ teſtes ab eiſdē ꝑore ⁊ ꝯuen c tu ꝓducēdos iuxta articuloſ q̄s ipſi abbas ⁊ ꝯuētus tibi ſup reprobatione teſtiū ꝓdu ctoꝝ ꝑoris ⁊ ꝯuētus in eadē ꝓduxerint recipe: ac eos vſ/ d q₃ ad kalendas februarij ꝓ/ e ximo futuri diligēter exami/ f nare ꝓcures: ſili ſpecificatio ne criminū ⁊ alioꝝ q̄ ꝯtra te/ſtes eorundē ꝑoris ⁊ ꝯuētus g obiecta fuerint obſuata: pri h us tñ ꝑſtito iuramēto a ꝓcu ratore dictoꝝ abbat̄ ⁊ ꝯuen tus: ꝙ ad hoc ex malicia nō i ꝓcedāt. Inno.iiij.in gene/rali ꝯcil.lugdu. **Aduocatus vel ꝓcurator principalis cau ſe in cā appellatiōis teſtifica ri nō pōt: iuramētū aūt ꝑſū/ptione faciēte ꝓ appellāte ſi bi deferri nō debet: niſi iudi/ci videatur.h.d.Do.ca.III**

R Omana ecclīa: et.j. in k appellationis cauſa: iſ q̄ appellātis ꝓcurator vel ad l uocatꝰ in ꝑori iudicio fuerat m nō recipiat ī teſtē. ¶ Neq₃ ī n diſtincte ipī appellāti ꝑſūpti one faciēte ꝓ eo deferat etiā iuramētū: ſ₃ tūc cu₃ inſpectiſ o ꝑſonaꝝ ⁊ ipiꝰ cauſe circūſtā/tijs: id fuerit faciendum.

De iureiurādo. Nicolaꝰ.iij. Prelati canonici rectores et officiales locorum qui iurāt ſtatuta et conſuetudines loci vel eccleſie ſeruare: pretextu talis iuramenti nō obligant ad illicita impoſſibilia vl̓ ob uiātia eccleſiaſtice libertati. nec ad ea debet intentio ſua referri Johan.an. ca.I

C Ontingit in non/nullis eccleſijs de p earum conſuetudi ne obſuari ꝙ ipa rum ꝑlati cū ꝑmo ad ecclīas

ij.q.vj.ſtatuendū.vbi de hoc.qð itellige ſm determia tionē decre.ꝯ.e.dilecto.⁊.c.cū a nob.in vno q̄ ⁊ eode₃ negocio q̄s duplici officio tā ſuſpecto fungi non debet. de cle.ꝯiu.diuerſis.ff.ad trebel.ille a q̄.§.tempeſtiuū. ij.q.j.in ꝑmis.de ver.ſig.forus cum ſi.in teſtem.q̄ mul tofortius non re cipiet talis ī ꝑn/cipali per iura ꝑ dicta. (de hoc in ſpe.de teſti.§.il/lud.ꝟ.itē ꝙ fuit in eadē cauſa Jo han.an. Addi.

l ¶ Fuerat. Si q̄ illū ꝓcuratorē ꝯſtituit: ſ₃ nō re/cipit mādatū: te ſtificari poterit. ꝯ.e.dilecto. Idē ī aduocato. ⁊ de hoc etiā no. ff.c. l.vlti.

m ¶ In teſte₃. Intelligas pro ſpo appellante. na₃ ꝓ appellato bene reciperetur. (Idē econuerſo vt ꝓcurator vel aduocatꝰ appel/lāti recipiat pro appellāte. et tūc etiā ꝓ appellato ðponet Jo.an.) Addi. ſm Berñ.et mo dernos (⁊ Ac/cur.in pal.l.fi.ff eo. Jo.an.) tum q: rō ꝓhibitiōis ceſſat: tū q: non reperit ꝓhibitum ⁊ edictū de teſtib ꝓhibitoriū eſt.ff. eo.ti.l.j. Et ī iſto caſu qñ ꝓcurator vel aduocatꝰ appel lantis deponit ꝓ appellato.dico (Idē Jo.mo.) ꝙ de/ponet etiā ꝓ appellāte: q: iurat ꝓ vtraq₃ ꝑte dicere ve ritatē.ad h.ꝯ.e.de teſtib in.c.j.ij.⁊.iij.⁊.C.de q̄ſtioni/bus.l.ꝑdē.⁊ dixi.j.de reg.iu.qð ob grām (ꝓ h.C.d te/po.ī inte.reſti.l.perēde.Arch.iducit ꝙ no.Inn.⁊ Ho/ſti.ꝯ.de excep.cū venerabilis.ſup ꝟ.inſtrm Johā.an.) q̄d de ꝓcuratorib ad negocia? dic ſm Hoſt.ꝙ ī nego/cio qð ꝓcurauit de ꝯſenſu partiū pōt admitti: ſic ⁊ iſte ⁊ ſicut mediator in auc̄.de teſti.§.qm̄ vero.coll.vij. in alijs admittet etiā parte inuita: cū nec ꝓhibeat.ff.eo. l.j.(.ff.de iur.fiſ.l.deferre.§.ijdem decreuerūt Jo.mo. Nam vt dicit Arch.adminiſtrator bonoꝝ ecclie de cō tractu per ipm celebrato teſtificari poteſt.alle.xliij.q.ij c.j.ver.ceterum.⁊ ꝙ no.Bar.brix.in queſtione veneri/ali xlvij.aliquis erat adminiſtrator Jo.an.) Additio Addi.

n ¶ Preſumptione. Puta quia habet vnum teſtem. ꝯ.d procu.ex inſinuatione.xxiiij.q.iij.ſi habes.ff.d do. preleg.l.theopompus. (ſm Inno.qui etiam alleg.ff. quemad.teſta.ape.l.j.in fi.⁊ idem Hoſt. Johan.an.)

o ¶ Perſonarum. Et ipſius cauſe.quod dic vt no.ꝯ.

C Ontingit. ¶ Primo (de iureiur.ca.vlti. ponit thema circa clericos ⁊ laicos. Secūdo ibi: Quia vero. conſtitutionis cauſam ⁊ con ſtitutionem circa vtroſq₃ Jo.an.

p ¶ Conſuetudine. Ad hoc.ꝯ.eo.clericos.

ipſas accedunt: vl' cū de reci piēdis ibidē nouis canonic' agit': nec prelati admittūtur: nec canonici aliter recipiūt' ī ipſis niſi iurēt ſtatuta ⁊ con/ ſuetudines ipſaꝝ eccl'iarum ſcripta ⁊ nō ſcripta īuiolabi/ liter obſeruare. Inter laicos etiā in mult' ciuitatib⁹ caſtr' ⁊ terris: ī ſuis ptātib⁹: recto/ rib⁹ vel officialib⁹ aſſumen/ dis: ꝯſuetudinis moꝛb⁹ irre/ pſit: ꝙ ptātes: rectoꝛes: ⁊ of/ ficiales hmōi: ad poteſtarias rectoꝛias: ⁊ officia eadem: ni ſi pꝛius ſeruaturos ſe ſtatuta ipſoꝝ locoꝝ clauſa iurauerīt nullatenus admittantur.

Quia vo ī ſtatutis: ꝯſue tudinibuſq; ſupꝛadict': inter dū aliq̄ reperiūt' illicita ſeu ī/ poſſibilia vl' obuiātia eccl'aſti ce libertati (ne ſb tali genera litate iurādi: ſic iurātib⁹ pec cādi occaſio p̄beat': cuȝ iura/ mētū nō fuerit vt eſſet iniq̄ta tis vinculū inſtitutū) hac ge nerali ꝯſtitutione aīaꝝ peri/ culis obſiſtere cupiētes: p̄ci/ pim⁹ a q̄buſcūq; ſciētib⁹ cōti neri ī p̄dict' ꝯſuetudinib⁹ et ſtatutis illicita: īpoſſibilia vl' libertati eccleſiaſtice obuian tia: iuramēta hmōi aliq̄tenuſ nō p̄ſtari. Et talia iuramēta ea intentione facienda vel fa cta vt etiā illicita vel impoſſi bilia: ſeu eccleſiaſtice liberta/ ti obuiātia obſeruent': cū eti/ am ſub tali mētione preſtari nō poſſint: abſq; diuine maie ſtat' offenſa. decernim⁹ in hu iuſmodi illicit': īpoſſibilibuſ ſeu libtati eccliaſtice obuiāti bus nō ſeruāda: q̄n poti⁹ ꝓ aīmaꝝ ſalute: ſi ſub foꝛma p̄/ dicta: vl' ſilli aliq̄s ignoꝛātes p̄dicta illicita ſeu īpoſſibilia vel libertati eccl'iaſtice obui/ antia iurari ꝯtigerit: ad obſ uanda dūtaxat licita poſſibi/ lia ⁊ nō obuiātia libertati ec cleſiaſtice iurantiū referri de bet intentio. Declaram⁹ q̄ȝ iuramenta ſub hmōi gene ralitate qualitercūq; ⁊ ſub q̄ licunq; verboꝝ foꝛma preſti/ ta vl' preſtanda: ad licita poſ ſibilia ⁊ libertati eccleſiaſtice non obuiantia tm̄ extendi: ipſoſq; iurantes ad alia per preſtationem iuramenti hu/ iuſmodi non teneri. Bonifacius octauus.

Per eccleſiaſticum iudicem oꝛdinarium loci compellitur iudex ſecularis eccl'e.cen.ius canonicū quo ad prouiſionē aīarū ſtatutū eſt ſeruare. ca. II

Licet mulieres q̄ alie/ nationibus dotiū ⁊ donatio nū ꝓpter nuptias ꝯſentiūt:

a Accedunt. In quo acceſſu antiquas eccl'ie ꝯſuetu dines ſeruare debēt: vt. ſ. de p̄ben. dilecto. b Reci/ piendis. Ad hoc vocari debēt abſentes. i. de p̄bē. cum ī eccl'ijs: niſi ꝯſuetudo eſſet i ꝯtrariū: vt ibi Io. an. c Scripta. Pōt ſingula ſingulis referre. d Ciui tatib⁹. Que mu/ roꝝ ambitu ter/ minant'. i. de ſen. exco. ſi ciuitas. e Poteſtati/ bus. Qui gladio vtūt' ad maleſa/ ctoꝝ vindictā et laudē bonoꝛū. de homicidio poſtu laſti. de maio. et obe. ſolite. et tūc miniſter eſt dei: vt. xxvij. q. v. mi les. ⁊. c. ſeqn. f Clauſa. In hoc erat moꝛb⁹. ⁊ ſi iurant ſolum ſeruare ſtatuta edita ad edenda ſacra nō tenent': vt. ſ. eo. ca. pe. g Libertati. Et iō ſtatutarij excōicati ſunt ſi infra duos men/ ſes ea d ſtatutis deleri nō fecerit vt ⁊ q̄ tales con/ ſuetudies vl' ſta tuta ſuare faci/ unt: vt. ſ. d ſen. ex. nouerit (et in q̄bꝫ ꝯſiſtat liber/ tas eccl'ie remit/ tit Archi. ad ibi no. ꝑ Inno. Io. an.) ad hoc. i. de immu. eccle. c. ij iiij. et. v. h Vinculum ſ. c. q̄nto. xxij. q. iiij. inter cetera. ad h. i. de reg. iu. in malis (iſta re gula ꝓbat cū ſu is ꝯcoꝛ. ꝙ ꝓmiſ/ ſio i mal' nō obli/ gat. ꝗ nec iuramētū adiectū vt ī regula ſe. ſm Io. mo. remittit Arch. de fo. cōpe. ſi diligēti ad fi. ſ. e. cū cōtin/ gat Io. an.) ⁊. c. nō eſt obligatoꝛiū. Sȝ de appellatiōi bus dr. ſ. de ap. ad nr̄am. ⁊. c. cum ſpeciali.

Additio

Additio

i Obſiſtere. Ad h. ſ. e. li. de cōſti. c. j. i. de ſepul. c. j. cū ſi. k Intētiōe. Dicit' ꝗ iuramētū illicitū ex aīo. ſic ⁊ ſnia excōicatiōis. ſ. de ſen. excō. ꝑ tuas. ⁊. c. ſacro. vbi d hoc. xj. q. iij. §. cū ꝗ Io. an. l Impoſſibilia. Ad hoc null⁹ pōt ſe obligare. ſ. de pac. c. vl. de cōdi. appo. c. vl. ff. de reg. iu. īpoſſibiliū. i. de reg. iu. nemo pōt. Et ītelli/ gꝫ impoſſibilia de iure vel de facto: vt dixi in predicta regula nemo pōt. m Maieſtatis. Quā peius eſt offendere q̄ȝ tempoꝛalem: vt. ſ. de here. vergentis. ⁊. i. de imu. ec. cleric'. C. de here. manicheos. n Declara mus. Declaratio igit' antiq̄ iuris ē. ⁊ h ius no. Ber. ſ. de his que fi. a ma. par. ca. c. j. in glo. vl. ⁊ Hoſti. eo. c. in glo. pe. vñ dabat ibi ꝯſilium Hoſti. ꝙ iurans ſic di ceret: Iuro ſeruare ſtatuta ⁊ cōſuetudines iuſtas poſſi biles ⁊ honeſtas. q̄ de facto ⁊ iure ſeruari poterunt. et multiplex ē ipo/ tentia: vt no. ſ. de reſcrip. ſciſci/ tatas. poſito tñ ꝙ i genere iuret: ſit tñ ſm ius cōe interp̄tatio iura mēti. ⁊ ꝓbatur hoc ſatis per de cre. ſ. eo. ad no/ ſtram. iij. ⁊. ſ. de ver. ſigni. ſuper quibuſdam (ibi patet ꝙ genera/ lis pꝛohibitio ſo lum illicita reſpi cit: al's dicimus ꝙ genus non in cludit niſi licita ꝑ iura que alle. finis glo. et ꝑ. l. ff. de condi. inde. ſi pꝛocuratoꝛ. §. pe. ff. ad exhibē/ dum. l. pe. ff. que in frau. cre. ſi pa ter ſm Archi. q̄ remittit ad no. ſ eo. veniēs. ⁊. xiij di. nerui. in glo. ſi ſubditus Io. an.) dic ergo bꝛe uiter ꝙ aut quiſ exp̄ſſe iurat ſta/ tuta illicita ipoſ ſibilia: ihoneſta: ⁊ tunc eoipſo lar go modo periu/ rus eſt. ſic. ſ. eo. ſicut noſtr'. aut generalit' iurat ſeruare conſuetu dines et ſtatuta ⁊ tunc diſtingue aut tunc ſciebat ibi ſtatuta eſſe il licita: ⁊ illa ſe ob ligaturum ſua/ re in mente gerebat. ⁊ tūc idem quod. ſ. aut neſciebat nec id in mente gerebat: ⁊ tunc non peccauit. et ſolum ad licita obligatur: vt hic ⁊ in predictis iuribus. Ad idem. ff. de tranſac. qui cum tutoꝛibus. §. vlti. ff. de con di. inde. ſi pꝛocuratoꝛ quaſi in fi. ff. de condi. inſtitu. cō/ ditiones. ⁊. l. ſequen.

Bd.

Licet. Pꝛimo ponit factum repꝛehenſibile. cō tra quod prouidet. Secundo ibi: Nos animaruȝ. Do. Et fuit tracta hec decre. per compoſitoꝛes huius libꝛi de extrauaganti que incipiebat: quia vero contingit. (communiter erat verſiculus ſub decre. quia nonnulli Alex. quarti quam habes. i. de immu. eccle. et vide qđ ibi dicam in pꝛincipio Io. an.) o Donationum. De his dic vt. ſ. de do. poſt diuoꝛ. re. nuper.

a ¶ Proprio. Intelligo ſiue iurẽt ꝑ ſe ſiue ꝑ ꝓcurato rẽ cui ad h̃ ſpãle mãdatũ dederint. ad h̃. lxiij. diſti. tibi. ⁊ ibi de hoc de iura. calũ. c. vi. ⁊ de ꝓcu. c. vi. cũ ſi. (vi. ꝙ no. s̃. eo. li. de elec. vt circa in glo. pe. ⁊ ꝙ ſup ea dixi Jo. an.) b ¶ Nõ vi. Ergo iuramẽtũ metu extortum nõ obligat. de q̃ dic vt. s̃. qđ me. cã abbas. ⁊. s̃. e. ſi vero. (tene qđ dicitur eo. ti. ve rum Jo. an. c ¶ Dolo. Queʒ ꝗ allegat ꝓbare debet ſaltẽ ex ꝑſpicuis indicijs ff. de ꝓba. q̃tiẽs. §. ꝗ dolo. l. dolũ s̃. eo. lib. de re nun. c. ij. d ¶ Canonico. vt. c. cũ ꝯtingat. vbi de hoc. ſecus videt de iure ciuili. ff. de fun. do ta. l. lex iulia. in ſti. ꝗbus alie. li cet vel nõ in ꝑn. C. de rei vxo. ac. l. vnica. §. finali.

Additio / Addi. (margin)

a nõ ꝯtrauenire ꝓprio iuramẽto firmãtes: ſuare iuramen b tũ hmõi non vi nec c dolo ꝑſti d tũ: de iure canonico teneant: e q2 tñ ꝗdaʒ iudices ſeculares eas ꝯtra ꝑfatas alienatiões audiũt: ꝗ̃uis eis ꝯſtet legitime de huiuſmodi iuramẽto. f ¶ Nos aĩaꝝ periculis obuiare volẽtes: eoſdem iudices g ad ſeruandũ h̃ ius canonicũ h ꝑ locoꝝ ordinarios cenſura i eccleſiaſtica decernim⁹ cõpellendos. Idem. Elect⁹ poſt ſacramentũ ponẽs vl' rñdẽs ꝯtraria directe niſi rationabiliter excuſet velut piurus a ꝯfirmatiõe repellit. Idem ſi hoc fecerit ꝓcurator ipõ mãdãte vel ratũ habẽte vel non reuocãte. h. d. Jo. an. c. III

Cum in poſitiõib⁹ ſup k electiõis tue negocio: l poſt iuramentũ in cauſa ꝑſti m tum a te datis: ſeu reſponſionibus q̃s ad poſitiones tui aduerſarij feciſſe dinoſceris: n reperiat cõtrarietas manife o ſta: tibi tanq̃ periuro (niſi iu p ſta cauſa ⁊ rationabilis te excuſet) ſuper ipſa electione ꝑ q petuũ ſilẽtiũ iponi debebit.

e ¶ Seculares. Qui in hac pte rõne ꝑiurij: cui cauſaʒ dant ſunt de foro ec. s̃. de iudi. nouit. s̃. e. li. de fo. cõpe. c. vl. f ¶ Obuiare. s̃. c. proxi. cum ſuis concor. g ¶ Canonicũ. ſi. j. ti. pxi. c. ij. de ſen. excõ. decernimus. facit. s̃. eo. li. de pac. c. ij. de fo. cõpe. c. ij. ⁊ ſic papa tol lit legẽ etiã quo ad foꝝ ſeculare. de quo dic vt dixi. j. de reg. iu. c. ij. Jo. an. h ¶ Cenſura eccleſiaſtica. Quid cõ tineatur eius nomine habes. s̃. de ver. ſig. querenti. i ¶ Compellendos. Eſt enĩ ſuperior eccleſiaſtica poteſtas. ⁊ ideo coercet ſecularẽ: vt. xxiij. q. v. adminiſtratores. s̃. de maio. ⁊ obe. ſolite. qui ſi. ſint legi. per venerabilem cũ ſi. (dicit Archi. hoc procedere vbi agitur đ Additio periculo anime. vel vbi eſt de ſua temporali iuriſdictione. ⁊ vbi mãdat ſuas ſentẽtias obſeruari. remittit ad no. ꝑ Inno. de offi. ordi. c. j. Jo. an.) Quid dices ſi mulier iurauit non alienare dotem vel donationem ꝓpter nuptias: nec alienatione conſentire niſi ex rationabili cauſa ⁊ auctoriʒante iudice. ⁊ ſi conſenſerit reuocabit ꝓ poſſe. poſtea iudice non auctoriʒante conſenſit: et iurauit non contrauenire: quid erit? Dic ſm Hoſti. (Idem Addi. Jo. mo. ⁊ Arch. ⁊ Guil. in ſpe. de empt. ⁊ ven. §. tertio loco. v. ⁊ no. generale. ⁊ vide ꝙ ibi dicam. ⁊ de materia hui⁹ decre. ⁊ an teneat obligatio penalis. ibi vi. v. ſʒ pone vxor. cũ v. ſequentibus. De obligatione fideiuſſo. dixi in decre. cuʒ contingat in. ij. glo. Jo. an.) qui hoc no. s̃. eo. cum contingat: ꝙ primum ſeruabitur. ad hoc. s̃. eo. cam te. ⁊. c. intellecto. ⁊ in auc. de non alie. §. ſi ſanctiſſimas. col. ix. Sed contra. s̃. eo. tua nos. Sol' ibi ꝑmum iuramentũ illicitum. ⁊ ideo ſcđm primo preiudicat. hic primũ licitum: ⁊ ideo derogat ſecundo.

Diuiſio Cum in poſitionibus. ¶ Sunt due partes. Secunda ibi: Idẽ fiet. Et ꝑma loquit de dño. Secunda de ꝓcuratore Jo. an. habuit ortum hec decre. ex his que no. Hoſti. s̃. de fi. inſtru. cum Johãnes. ſuper Additio v̄bo. vnica tm̃ venditio. (⁊ que no. Guil. de elec. vt circa in glo. patet ex hoc. per quas glo. patent exempla. Jo. an.) k ¶ Electionis. Idem videtur ſi agatur de iam obtento: cũm periuriũ nõ ſolũ impediat: ſed etiaʒ deijciat. s̃. eo. tua nos. ⁊. c. querelã. ⁊ de fideiuſ. ꝑuenit. Idem Jo. mo. ⁊ idẽ Arch. ꝗ alle. xxiij. q. iij. ecce Joh. Additio an.) l ¶ Poſt iuramẽtũ. Quia tũc faciẽde ſunt poſitiones. s̃. de ꝯfeſ. c. ij. ⁊ ibi dixi. ⁊ eo. ti. c. ij. m ¶ Datis. Nõ ad q̃ſtionẽ quã diſputauit: an per inſtrumentum ꝓbetur crimẽ. qđ ſic probatur. h̃ enĩ ꝑ ſcripturas actoruʒ apparet eum poſuiſſe cõtraria: ⁊ ſic ꝑiurium. de hoc. s̃. de maio. ⁊ obe. cum in eccl'ijs. et per modernos de accu. ſuper his. ad idẽ. j. de v. ſig. c. ij. (vbi de h̃ omnino vi. ꝙ ibi dicam Jo. an.) Addi. n ¶ Manifeſta. Euidẽs vl' notoria. j. de v. ſig. cõſtitutionem. o ¶ Periuro. Periuri ſunt infames. vj. q. j. infames. ⁊ eccl'ias regere non merentur. s̃. e. querelam. nec ad teſtimoniũ admittũtur etiam poſt penitentiam. xxij. q. v. paruuli. de teſti. teſtimonium. Quare periuri repelluntur p ¶ Iuſta cauſa. Vt vnum ex contrarijs dictis multipliciter poteſt intelligi. s̃. de accu. cum dilecti. vel probare vult ſe erraſſe. (hoc non facile probatur in confeſſione deliberata. vide ꝙ no. đ diuor. ex lr̃is in glo. ij. vt eccle. be. vt noſtrum. in glo. cuʒ ꝑme Jo. an.) in altero de cõtrarijs: maxime vbi poneretur vel reſponderetur de facto alieno: vbi tolerabilis Additio eſt error (⁊ ignorantia excuſabilis. ad hoc. ff. de inter. Additio act. de etate. §. vl. ff. de col. bo. nõnunq̃. ad idẽ. ij. q. iij. paulũ. ⁊. s̃. e. li. de elec. c. j. in fi. in aut. de execu. ⁊ his ꝗ ꝯue. in prin. coll. vij. ſm Arch. qui ponit exempluʒ qñ electus eſt de aliena eccleſia. contra quem opponit. cuius iura põt ꝓbabiliter ignorari. Ipſe etiam põt ꝓbabiliter ignorare numerũ canonicoꝝ eccleſie ⁊ his ſimilia Jo. an.) ff. pro ſuo. l. vl. s̃. de confeſſ. ex parte. s̃. eo. li. de reſti. in inte. c. vlti. in fi. Sed quid dices: nunquid Queſtio poſitio vel reſponſio ad ipſam reuocari poterit? Et videtur ꝙ non. Nam volat emiſſum ſemel irreuocabile verbum. xliiij. di. §. vlti. in fi. de ꝓba. per tuas. C. de nõ nume. pecu. generaliter. Ecõtra videt ꝙ reuocari poſſit. xxxij. q. j. apud. de pe. di. j. diuortium. de v̄bo. ſigni. nã ⁊ ego. ff. de diuor. ſi penituit. Dixit Jo. de deo: ſi data ſit poſitio in ſcriptis: nõ põt reuocari: al's põt. ad h̃ de elec. ſcriptũ. de confeſ. ex parte. qđ Guil. abhorret ĩ ſpe. titu. de poſitionibus. §. vlti. v. Item ſi ponens. dicens ꝙ ex quo in iudicio propoſita eſt ſiue in ſcriptis ſiue non: reuocari nõ poterit per predictam decre. ex ꝑte. de li. ꝯte. c. vno. de elec. dudum. ij. niſi doceret de errore: vt. s̃. dixi. ſatis videtur ꝙ ſicut teſtis a periurio excuſatur ſi incõtinenti ſe corrigit: vt. s̃. de teſti. eo. ꝑterea. ſic ⁊ ponẽs vel rñdens eadẽ rõne Joh. an. (Idem Additio Jo. mo. ⁊ Arch. ꝗ remittit ad no. de appel. cũ cauſam. in ver. glo. fa. qđ no. de elec. ſcriptum. in. j. glo. ⁊ ꝙ dixi poſt Hoſti. de diuor. ex lr̃is. ſup glo. ij. ꝙ Jo. ꝓ Jo. de deo Jo. an. q ¶ Debebit. Nec ꝓpter hoc coelect⁹ confirmabitur. ij. q. j. in primis. s̃. de reſcrip. olim. s̃. eo. li.

ℭ Idem fiet ſi te expreſſe mā dante vel etiam ex poſtfacto ſciente ac ratum habente: ſeu non reuocante poſitiões aut reſponſiones hmōi contrarias tuo noīe tuus fecerit ꝓcurator. De exceptionibus. Inno.iij.in concilio lugd.

Sex ſunt dicta huius decre. Primo ponit arengā et ius antiquū et conſtitutiōis cauſam. Secūdo dicit ꝙ reus q̄ ꝯ actorē de excōicatione excipit vt ipſum repellat ab agēdo: debet ipſius excōicatiōis ſpeciē et nomen excōicatoris exprimere: et eam infra octo dies probare: alias iudex ꝓcedet in cā et illum in expenſis cōdēnabit. Tertio ſtatuit ꝙ ſi iterū obiiciaẗ et ꝓbeẗ eadem vel alia excōicatio actor repelliẗ ſȝ q̄ acta ſūt valebūt. Quarto ꝙ vltra duas vices hec exceptio non opponatur niſi ex cauſa. Quinto ꝙ ſi opponitur poſt rem iudicatam impediẗ executio ſnīa nihilominus valet. Sexto dicitur ꝙ iudex publice excōicatum reo non opponente ex ſuo officio debet ab agendo repellere Jo.an.ca.I

Pia ꝯſideratōe ſtatuit mater ecclīa: ꝙ maioris excōicationis exceptio in quacunqȝ ꝑte iudiciorū opposita: lites differat: et repellat agētes vt ex hoc magis cēſura eccliaſtica timeaẗ: ⁊ cōionis periculū euiteẗ cōtumacie vitiū exprimaẗ: et excōicati diu a cōmunibus actibus excludūẗ: rubore ſuffuſi. ad humilitatis grām et recōciliationis affectū facilius inclinenẗ. ſed hominū ſuccreſcente malicia qd̄ ꝓuiſum eſt ad remedium tēdit ad noxā. Dū eni in cauſis eccleſiaſticis frequentius hec exceptio ꝑ maliciā opponiẗ: cōtingit interdū differri negocia: et partes fatigari laboribus et expenſis: proinde q: morbus iſte quaſi cōmunis irrepſit: dignum duxim⁹ cōmunem adhibere medelā.

vt li.pen.c.j.⁊.ij.C.de.rel ven.l.vl.⁊ ſic no.ꝙ nō inſpicitur hic ꝑncipiū de quo no.ſ̄.de ele.dudū.j.Nā nō ſolū antiq̄ crimina repellūt electos.ſ̄.de tē.or.c.vl.ſȝ etiā noua (nec mirū ſm Jo.mo.⁊ Arch.q: res añ ſui cōpletionē ꝑuenit ad eū caſuȝ a quo ñ poterat habere ꝑncipium.ff.ad.l.aquil.q: in euȝ. et fa.ꝙ dicā.ī.de re.iur.ſcm̄ ſup.j.gl. Jo.mo.alle.ff.de ſerui.ꝑ ꝑte. Jo.) ꝓbaẗ hoc idē.ſ̄. de reſcrip. olim. ſ̄.eo.li.de elec.vt circa.ſicut et noua cauſa non ſolum antiqua iudicem repellit.de offi.dele. inſinuāte (dicebat ergo Jo. mo. ꝙ ſicut agendo pro ſe.q̄rit q̄s ius agendi non recte inchoatū.ff.de pig.act. l.ſi rē.§.fi.et fa.ī.de re iud.abbate. Sic agendo perdit ius recte inchoatum vt h̄ Jo.an.)

a ℭ Idē.ſ. quia tibi ſilentium imponetur.

b ℭ Expreſſe. Si ꝗ dedit mandatum ponendi et reſpondēdi poſitiōibus generale ſed non expreſſit vt ſic et ſic reſponderet vel poneret: vt.ſ̄.eo.li. de iura.calū.c.ij.ij.rñſo in fi.tunc licet procurat ponat vel reſpondeat cōtraria: dominus nō delerat niſi in caſibus ſequentibus et concor.opti.ſ̄.eo.lib.de ele.ſi compromiſſarius.

c ℭ Ratum habente. Et ſic in maleficiis locuȝ habet ratihabitio expreſſa et tacita.ī.de ſen.excō.cum quis.⁊ de re.iu.ratihabitionē.vbi de hoc. d ℭ Nomine. Alś ratum non poſſet habere quod ſuo nomine factum nō eſt.ī.de reg.iur.ratum quis. vbi de hoc. Jo.an.

Addi. Diuiſio Pia conſideratione. Hec eſt notabilis decre.et quotidie practicabilis (cōmendat Abbas hoc exordium vel arengam. Jo.an.) Diuiditur vt patet ex rubro. Secunda ibi: Si quis igitur. Tertia ibi: Si vero. quarta ibi: Prouiſo. Quinta ibi: Sed ſi poſt. Sexta ibi: Eo tamen. Domi.

e ℭ Conſideratione.quadruplici: vt.ī.ſequitur ibi: Vt ex hoc ⁊c̄. f ℭ Statuit.ſ̄.eo.exceptionē. Jo.an.

g ℭ Maioris exprimaẗ ergo ipſius ſpecies: vt.ī.ſtatuiẗ. h ℭ Oppoſita. Quod fieri pōt nō obſtāte lapſu ꝑemptorij ad ꝓponendas dilatorias aſſignati: vt in Cle.eo.ti.excōicationis. i ℭ Differat. Nota ꝙ iſta decre.locū habet ſolum cum opponitur excōmunicatio in vim dilatorie: vt.ī.dicā. k ℭ Agentes. Sed nō defendentes (qui ſunt rei neceſſarij de voluntaria hic no. Arch.tenē ꝙ dixi.ſ̄.eo.dilecti.)ſ̄.de iudi.intelleximus ⁊.ſ̄.eo.ti.cū inter.cum ſimilibus. l ℭ Vt ex hoc. aſſignat quattuor conſiderationes illius iuris.

m ℭ Timeaẗ. Ligaẗ enim quis magis ex contemptu. xj.q.iij.§.ſi ergo.ſ̄.de ſen.ex.ꝑ tuas. n ℭ Periculuȝ. qd̄ eſt tam in excōicato q̄ȝ in cōmunicāte de cle.ex.mi.illud.c.tit. ſi celebrat cuȝ ſi. o ℭ Contumacie. Ob.quā ſolū excōicatur q̄s ab hoīe.xj.q.iij. nemo epoꝝ (de hoc e.q. eps. et.xvij. q.iiij.de preſbyterorum Arch. Addi.)

p ℭ Cōmunib⁹. Oliȝ erat duplex lrā: alia ciuilib⁹. alia cōmunibus. (et hec eſt melior ſm Hoſti.qui dicit ꝙ q̄dā actus ſūt publici vt tutela et cura.inſti. de tute.circa ꝑn. Quidam ciuiles vt iudicare ⁊ arbitrari.ff.de iudi.cū pretor.iij.q vñ.§.tria.ſ̄.ď arbi.dilecti. Quidā cōes vt officium ꝓcuratoriuȝ ⁊ teſtiū ⁊c̄. Jo. an.) Et intelligas cōmunibus nō ſolū iudicialibus: ſed etiam extraiudicialibus vbi de ipſoꝝ vtilitate agatur. erunt igitur inter hoīes: et eoꝝ carebūt ſuffragiis. C.de apoſta.hi q̄ ſanctaȝ. in ſpūalibus aūt nō eſt dubiū eos repelli: q: talīū capaces nō ſūt de eta.⁊ q̄li.cū bone.de cle.ex.mi.poſtulaſtis.cū ſimilibus.et hoc ſm Hoſti.innuit lrā h̄ cōmunibus.quaſi dicat oēs actus qui aliis hominibus ſūt cōmunes: excōicatis ſint interdicti: vbi de ipſoꝝ q̄ritur vtilitate: et adde qd̄ dicam.ī.de ſen.excō. decernimus.

q ℭ Malicia. Que ſemꝑ creſcit.xij.q.j.ois etas.xx.q.iij.ꝑcliuus. (⁊ in auẗ.de nup.§.miriores.colľ.iiij. Hoſtiē.) Malicia ſemꝑ creſcit r ℭ Prouiſuȝ.xlv.di.licet. s ℭ Noxā.i.delictū de hoc.ſ̄.de reg.iur.cōſulti.in glo.ij. t ℭ Eccleſiaſticis.⁊ tñ etiā ꝑ ciuilē iudicē debet admitti talis exceptio ⁊ ſeruari forma q̄ ſeq̄ẗ: vt.ī.ď ſen.excō.decernim⁹.

v ℭ Differri. Cōtra id.ſ̄.de do.⁊ ꝯtu.finē.ff.ſi cer.pe.l.q̄dā eſtimauerūt. x ℭ Fatigari. Cōtra id.ſ̄.ď ap. vt debitus.ſ̄.eo.li.de offi.ordi.vt litigantes.

y ℭ Irrepſit.i.laterer inuaſit.C.de epi.⁊ cle. repetita. (Jo.mo.alle.ff.de cōſti.pe.qui aūt.§.j. Arch.alle.xlv. iij.diſtin.c.vlti.l.di.quicunqȝ penitēs.iij.q.j.§.patet.ī.eo.li.de penis felicis.j.reſponſo. Jahan.an.) Addi.

z ℭ Medelā. Nō ꝙ medicamina morbis ⁊c̄.ad hoc.l.diſtin.vt conſtitueretur.ſ̄.de iura.calum.ceteruȝ.in auten.hec conſtitutio. Inno.conſti.in prin.